

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

01 august 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte: Petru Ursache,

Judecătorii: Petru Moraru, Ghenadie Nicolaev, Nadejda Toma și Vladimir Timofti

a judecat, fără citarea părților, recursul ordinar prin care se solicită casarea sentinței Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 27 aprilie 2015 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 decembrie 2016, declarat de inculpatul

Diaconu Vasile xxxxx, născut la xx xxxxx xxxx, originar x xxxxxx xxx xxxxx, domiciliat xxxx xxxxxxxx xxx xxxxx xxxxxx, xx, xxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 09.07.2014 – 27.04.2015;

Instanța de apel: 25.05.2015 – 23.11.2015;

Instanța de recurs: 09.02.2016 – 05.04.2016;

Instanța de apel: 03.05.2016 – 06.12.2016;

Instanța de recurs: 09.02.2017 – 01.08.2017.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 27 aprilie 2015, Diaconu Vasile a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 248 alin. (5) lit. d) Cod penal, la 4 (patru) ani 6 (șase) luni închisoare, iar potrivit art. 90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 4 (patru) ani.

S-a dispus încasarea de la Diaconu Vasile în beneficiul statului suma de 153400,81 lei – contravaloarea bunurilor trecute ilegal peste frontiera vamală a Republicii Moldova.

2. Pentru pronunțarea sentinței prima instanță a constatat în fapt că Diaconu Vasile, administratorul SRL „Diaconu-Lux”, urmărind scopul trecerii ilegale, prin contrabandă, peste frontiera vamală a Republicii Moldova a mărfurilor, la 21 aprilie 2012 a depus la Postul vamal 3019 Chișinău intern 4 (Cricova) declarația vamală de import definitiv nr. 3019i7499, potrivit căreia întreprinderea indicată a importat cu mijlocul de transport cu n/î CT AH 687, în Republica Moldova 4600 kg de castraveți în stare proaspătă cu valoarea în vamă de 64400 lei, marfa expedită de SC „Caicon” SRL, România. La prezentarea declarației vamale a fost anexat permisul fitosanitar de import/tranzit nr. 0008414 din 18 aprilie 2012, ce ar permite SRL „Diaconu-Lux” importarea în Republica Moldova din România a castraveților în cantitate de 220 tone.

De fapt, permisul fitosanitar de import/tranzit nr. 0008414 din 18 aprilie 2012 a fost eliberat de către Inspectoratul General de Supraveghere Fitosanitară și Control

Semincer la aceeași dată SRL „Iris-Arhpeisaj”, pentru importul a 25000 plante de grădină din Polonia.

Tot el, continuându-și acțiunile criminale îndreptate spre trecerea ilegală, prin contrabandă, peste frontiera vamală a Republicii Moldova a mărfurilor, la 24 aprilie 2012 a depus la Postul vamal 3019 Chișinău intern 4 (Cricova) declarația vamală de import definitiv nr. 3019i7656, potrivit căreia întreprinderea indicată a importat cu mijlocul de transport cu n/î C IG 206, C AO 518, în Republica Moldova 9400 kg de castraveți în stare proaspătă cu valoarea în vamă de 29285,51 lei, marfa expediată de SC „Caicon” SRL, România. La prezenta declarație vamală a fost anexat permisul fitosanitar de import/tranzit nr. 0008414 din 18 aprilie 2012, ce ar permite SRL „Diaconu-Lux” importarea în Republica Moldova din România a castraveților în cantitate de 220 tone.

De fapt, permisul fitosanitar de import/tranzit nr. 0008414 din 18 aprilie 2012 a fost eliberat de către Inspectoratul General de Supraveghere Fitosanitară și Control Semincer la aceeași dată SRL „Iris-Arhpeisaj”, pentru importul a 25000 plante de grădină din Polonia.

La fel, Diaconu Vasile, continuându-și acțiunile criminale îndreptate spre trecerea ilegală, prin contrabandă, peste frontiera vamală a Republicii Moldova a mărfurilor, la 24 aprilie 2012 a depus la Postul vamal 3019 Chișinău intern 4 (Cricova) declarația vamală de import definitiv nr. 3019i7643, potrivit căreia întreprinderea indicată a importat cu mijlocul de transport cu n/î CT AH 687 în Republica Moldova 4600 kg de castraveți în stare proaspătă cu valoarea în vamă de 14331,21 lei, marfa expediată de SC „Caicon” SRL, România. La prezenta declarație vamală a fost anexat permisul fitosanitar de import/tranzit nr. 0008414 din 18 aprilie 2012, ce ar permite SRL „Diaconu-Lux” importarea în Republica Moldova din România a castraveților în cantitate de 220 tone.

De fapt, permisul fitosanitar de import/tranzit nr. 0008414 din 18 aprilie 2012 a fost eliberat de către Inspectoratul General de Supraveghere Fitosanitară și Control Semincer la aceeași dată SRL „Iris-Arhpeisaj”, pentru importul a 25000 plante de grădină din Polonia.

Tot el, continuându-și acțiunile criminale îndreptate spre trecerea ilegală, prin contrabandă, peste frontiera vamală a Republicii Moldova a mărfurilor, la 26 aprilie 2012 a depus la Postul vamal 3019 Chișinău intern 4 (Cricova) declarația vamală de import definitiv nr. 3019i7877, potrivit căreia întreprinderea indicată a importat cu mijlocul de transport cu n/î C TF 104, C TF 114, în Republica Moldova 14570 kg de castraveți în stare proaspătă cu valoarea în vamă de 45384,09 lei, marfă expediată de SC „Caicon” SRL, România. La prezenta declarație vamală a fost anexat permisul fitosanitar de import/tranzit nr. 0008414 din 18 aprilie 2012, ce ar permite SRL „Diaconu-Lux” importarea în Republica Moldova din România a castraveților în cantitate de 220 tone.

De fapt, permisul fitosanitar de import/tranzit nr. 0008414 din 18 aprilie 2012 a fost eliberat de către Inspectoratul General de Supraveghere Fitosanitară și Control Semincer la aceeași dată SRL „Iris-Arhpeisaj”, pentru importul a 25000 plante de grădină din Polonia.

În circumstanțele expuse, Diaconu Vasile a importat ilegal în Republica Moldova prin folosirea frauduloasă a unor documente false, marfa – 33170 kg de castraveți în stare proaspătă în valoare totală de 153400,81 lei, ceea ce constituie proporții deosebit de mari, care potrivit art. 19 al Legii nr. 228 din 23 septembrie 2010 „Cu privire la protecția

plantelor și la carantina fitosanitară”, urma să dispună de permis fitosanitar de import (tranzit), eliberat de organul de control fitosanitar.

3. Procurorul a contestat sentința cu apel, solicitând casarea parțială a acesteia, în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 248 alin. (5) lit. d) Cod penal, la 4 ani 6 luni închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea apelului a invocat că:

- aplicarea suspendării condiționate a executării pedepsei închisorii, este nejustificată și nu corespunde gravității faptei imputate și circumstanțelor cauzei;

- cel mai eficient mijloc de corectare a inculpatului este aplicarea pedepsei închisorii, concluzie ce rezultă din comportamentul acestuia în cadrul urmăririi penale, unde nu a recunoscut vina în săvârșirea infracțiunii imputate, a dat declarații neveridice, îndreptate spre denaturarea faptelor evidente și în consecință eschivarea de la răspundere, acțiuni ce au dus la tergiversarea urmăririi penale și caracterul îndelungat al investigațiilor;

- la stabilirea pedepsei urma a fi luat în considerație faptul, că inculpatul anterior a fost condamnat în baza art. 264 alin. (1) Cod penal, la amendă în mărime de 200 unități convenționale, antecedentele penale fiind stinse;

- instanța de judecată nu a motivat din care considerente a fost aplicată suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii.

3.1. Avocatul Ionaș Gheorghe în numele inculpatului a contestat sentința cu apel solicitând casarea acesteia, cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, din motiv că fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii imputate.

În motivarea apelului a fost invocat că:

- în învinuirea înaintată incorect a fost indicat faptul că la toate declarațiile vamale ar fi fost anexat și permisul fitosanitar de import/tranzit nr. 0008414 din 18 aprilie 2012, deoarece, de fapt, a fost anexată doar o copie neautentificată a acestuia, ce nu conține semnătura persoanei responsabile și careva inscripții ce ar confirma faptul corespunderii copiei cu originalul.

Respectiv, simpla aplicare a ștampilei pe trei copii nu este echivalentă cu autentificarea acestora. Mai mult, pe copia permisului anexat la declarația vamală din 15 aprilie 2012 nu a fost aplicată nici ștampila societății comerciale.

- copiile permisului fitosanitar de import/tranzit nr. 0008414 din 18 aprilie 2012 nu intră în categoria documentelor oficiale, în situația în care nu sunt prezente careva acte originale, iar copiile indicate în învinuire nu au fost autentificate în modul corespunzător prin semnătură și inscripția persoanei responsabile.

Respectiv, în acțiunile lui Diaconu Vasile nu au fost stabilite elementele infracțiunii de contrabandă, în situația în care nu au fost prezentate probe ce ar dovedi vinovăția inculpatului în utilizarea a careva documente oficiale și intenția directă de a săvârși infracțiunea incriminată;

- din circumstanțele cauzei rezultă, că inculpatului i-a fost incriminat doar faptul folosirii frauduloase a documentelor, dar nu și faptul că ultimul ar fi eludat controlul vamal la trecerea mărfurilor peste frontiera vamală, iar acest element obligatoriu nici nu a fost constatat de către prima instanță, motive din care rezultă că nu a fost întrunită latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 248 alin. (5) lit. d) Cod penal;

- prima instanță incorect a aplicat prevederile art. 106 Cod de procedură penală, dispunând confiscarea contravalorii bunurilor trecute ilegal peste frontiera vamală a

Republicii Moldova, deoarece conform art. 106 alin. (2) lit. b) Cod penal rezultă că sunt supuse confiscării bunurile folosite sau destinate pentru săvârșirea unei infracțiuni dacă sunt ale infractorului. Însă, din circumstanțele cauzei rezultă că mărfurile în sumă de 153400,81 lei aparțin SRL „Diaconu-Lux”, dar nu inculpatului Diaconu Vasile, motive din care este inadmisibilă încasarea de la inculpat a mijloacelor bănești în contul restituirii contravalorii bunurilor unei societăți comerciale, care nu are statut procesual în cauza penală nominalizată.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2015, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate, cu menținerea sentinței.

În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat că criticele cu privire la aprecierea probelor invocate de apărare, în sensul nevinovăției inculpatului sunt neîntemeiate, considerând totodată că prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor art. 101 Cod de procedură penală.

Cu referire la alegațiile inculpatului precum că acesta nu cunoaște procedura întocmirii documentelor vamale, instanța de apel a menționat că poziția manifestată de inculpat la audierea martorilor în ședința de judecată, și anume prin întrebările adresate acestora a dat dovadă de cunoaștere minuțioasă a legislației vamale și procedurii practice de întocmire și prezentare spre validare a declarațiilor vamale și anexelor acestora.

A fost înlăturată și afirmația inculpatului și cea invocată de către avocatul apelant, precum că, de cele 4 declarații din 2012 nu Diaconu Viorel s-a ocupat personal, pe actele prezentate biroului vamal nu este aplicată semnătura sa, iar de permisul fitosanitar de import s-a ocupat colaboratorul SRL „Diaconu-Lux”, Chilcic Nicolae.

La acest capitol, instanța de apel a reținut că potrivit declarațiilor martorilor Peca Ștefan, Andriuşenco Iurie, Marian Eduard, Spinei Viorel, borderoul actelor anexate la declarația vamală a fost perfectat nemijlocit de către Diaconu Vasile, care conform declarației a fost și declarant și importator al mărfii.

În plus, acest fapt este confirmat și prin aplicarea ștampilei întreprinderii SRL „Diaconu-Lux” pe borderoul documentelor anexate la declarația vamală menționată.

Nu a fost reținut de către instanța de apel nici argumentul inculpatului, precum că responsabilitatea de pregătire a permiselor fitosanitare, iar în unele cazuri prezentarea către organele vamale a declarațiilor vamale și anexelor, ar fi fost pusă în sarcina lui Chilcic Nicolae, la acel moment neangajat oficial al întreprinderii, care ar fi decedat și despre persoana ultimului inculpatul nu cunoaște alte detalii.

La capitolul individualizării pedepsei penale, contrar solicitării procurorului, instanța de apel a statuat, că nu are temei de a interveni în hotărârea adoptată de prima instanță, deoarece aceasta a acordat deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75, 90 Cod penal.

5. **Procurorul**, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, a contestat decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului a invocat că:

- instanța de apel justificat a apreciat circumstanțele cauzei, dar pedeapsa stabilită nu a fost apreciată în coroborare cu faptele săvârșite și consecințele acesteia, fără a ține cont de caracterul și gradul de pericol social al infracțiunii săvârșite; de comportamentul inculpatului în momentul săvârșirii infracțiunii și după săvârșirea ei și de personalitatea acestuia;

- instanța de apel nu și-a motivat pe deplin concluzia de aplicare a prevederilor art. 90 alin. (1) Cod penal și aceasta greșit a conchis că corectarea inculpatului este posibilă fără a fi izolat de societate.

5.1. Inculpatul, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, a contestat cu recurs ordinar hotărârile judecătorești adoptate la caz, solicitând casarea acestora și pronunțarea unei hotărâri de achitare, din motivul lipsei în acțiunile sale a elementelor infracțiunii prevăzute de art. 248 alin. (5) lit. d) Cod penal și anularea încasării sumei de 153400,81 lei – contravaloarea bunurilor trecute ilegal peste frontiera vamală a Republicii Moldova.

În motivarea recursului a invocat argumente identice cu cele invocate în apel, subsidiar menționând că mărfurile au fost vămuite la Postul Vamal 3019 Chișinău intern 4 (Cricova), post care este amplasat în mun. Chișinău, adică este un post de control intern și nu se află la frontiera (de stat) vamală a Republicii Moldova.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 05 aprilie 2016, a fost respins ca inadmisibil recursul procurorului, admis recursul ordinar declarat de inculpat, casată total decizia instanței de apel și dispusă rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Cu referire la argumentele invocate de procuror, instanța de recurs ordinar a statuat că acestea sunt nefondate, deoarece instanțele de fond și-au motivat soluțiile adoptate, acordând eficiență prevederilor art. art. 61, 75 Cod penal, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei în privința inculpatului, stabilită conform sancțiunii infracțiunii imputate acestuia.

Instanța de recurs a reținut, că sancțiunea art. 248 alin. (5) Cod penal, imputată inculpatului, prevede pedeapsa închisorii de la 3 la 10 ani și potrivit art. 16 alin. (4) Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor grave, iar prima instanță corect i-a stabilit acestuia pedeapsa 4 ani 6 luni închisoare, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, fiindu-i suspendată condiționat executarea pedepsei, pentru perioada de probațiune de 4 ani.

Cu referire la argumentele apărării, instanța de recurs ordinar a menționat, că în cererea de apel a fost invocat că învinuirea înaintată lui Diaconu Vasile și starea de fapt constatată de către prima instanță în raport cu probele administrate nu și-a găsit pe deplin confirmarea.

Astfel, instanța de recurs a reținut că Diaconu Vasile potrivit rechizitoriului a fost învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 248 alin. (5) lit. d) Cod penal, după indicii calificativi - contrabanda, adică trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova a mărfurilor în proporții deosebit de mari, prin folosirea frauduloasă a documentelor, în circumstanțele expuse în actul de învinuire, fiind menționat că: „*Diaconu Vasile, a importat ilegal în Republica Moldova, prin folosirea frauduloasă a unor documente false, marfă - 33170 kg de castraveți în stare proaspătă în valoare totală de 464380 lei, ceea ce constituie proporții deosebit de mari, care potrivit art. 19 al Legii nr. 228 din 23 septembrie 2010 „Cu privire la protecția plantelor și la carantina fitosanitară”, urma să dispună de permis fitosanitar de import (tranzit), eliberat de organul de control fitosanitar.*”

Instanța de recurs ordinar a evidențiat, că în partea descriptivă a sentinței instanța de judecată a constatat: „Inculpatul cu bună știință a falsificat permisul fitosanitar, utilizând un permis fitosanitar autentic eliberat altui agent economic, a înlocuit datele referitor la întreprindere și marfa, păstrând data și numărul permisului și a prezentat

organului vamal, cu bună știință doar copii a permisului fitosanitar falsificat, autentificate prin ștampila întreprinderii, mizând probabil pe faptul că în cazul eventualei depistări a încălcării respective, expertiza va fi imposibil de realizat în baza copieii actului, fiind necesar originalul acesteia”, această faptă fiind identic constatată și de către instanța de apel.

În atare situație, instanța de recurs ordinar a menționat, că instanțele de fond prin constatările menționate au depășit limitele învinuirii formulate în rechizitoriu, deoarece invocându-i inculpatului falsificarea permisului fitosanitar, i-au imputat acestuia acțiuni incidente prevederilor art. 361 Cod penal, de care potrivit rechizitoriului Diaconu Vasile nu a fost învinuit.

Cu referire la argumentul inculpatului privind corectitudinea aplicării prevederilor art. 106 alin. (1) Cod penal, instanța de recurs a menționat că, instanța de apel s-a limitat la concluzia că „*Instanța fondului întemeiat a dispus confiscarea specială, în temeiul art. 106 alin. (1) Cod penal, încasând de la Diaconu Vasile în folosul statului suma de 153400,81 lei, adică contravaloarea bunurilor trecute ilegal peste frontiera vamală a Republicii Moldova.*”, fără a fi făcută o argumentare sau o dezbatere asupra acestui motiv, din care considerente contravaloarea mărfii trecute peste frontiera vamală a Republicii Moldova a fost încasată anume de la inculpat, ca persoană fizică și nu de la SRL „Diaconu-Lux”, ce potrivit declarațiilor vamale și documentelor conexe la cauza penală a fost beneficiarul mărfii, menționate în rechizitoriu.

La fel, rezultând din sentința adoptată la caz, instanța de recurs a evidențiat că la acest capitol prima instanță a argumentat doar considerentele despre stabilirea quantumului valorii mărfii confiscate și nu s-a expus motivat asupra subiectului aplicării prevederilor art. 106 alin. (1) Cod penal, adică de ce anume de la inculpat s-a confiscat contravaloarea bunurilor și nu de la beneficiarul mărfii - persoana juridică SRL „Diaconu Lux”.

Instanța de recurs a mai menționat, că referitor la argumentul inculpatului cu privire la lipsa autentificării în modul corespunzător a permisului fitosanitar de import anexat în episodul privind declarația vamală nr. 3019i7877 de import a castraveților în stare proaspătă în cantitate de 14570 kg, ce ar putea influența temeinicia învinuirii imputate, instanța de apel a menționat în hotărârea sa, că acest argument nu are relevanță și nu va schimba poziția instanței, însă în viziunea instanței de recurs, această aserțiune urma a fi analizată mai amplu pentru a verifica, dacă chestiunea dată are impact asupra vinovăției și calificării acțiunilor imputate inculpatului, oferind răspunsuri certe întru înlăturarea dubiilor invocate de către partea apărării referitor la stabilirea vinovăției lui Diaconu Vasile în săvârșirea infracțiunii de contrabandă în proporții deosebit de mari.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 decembrie 2016, a fost respins ca nefondat apelul apărării și menținută sentința.

7.1. Pentru argumentarea soluției pronunțate, instanța de apel a indicat, că vina inculpatului în săvârșirea infracțiunii se dovedește prin următoarele probe: declarațiile martorilor Peca Ștefan, Andriuşcenco Iurie, Marian Eduard, Spinei Viorel, precum și prin materialele dosarului: procesul-verbal de cercetare la fața locului din 21 aprilie 2012 (f.d. 54, vol.I); procesele-verbale de ridicare din 05 iunie 2013 și 14 iunie 2013, prin care s-a efectuat ridicarea declarațiilor vamale la care au fost anexate permisele fitosanitare falsificate (f.d. 69, 128, vol.VI); procesele-verbale de examinare a declarațiilor vamale nr. 3019i7499 din 21 aprilie 2012, nr. 3019i7656 din 24 aprilie 2012, nr. 3019i7643 din 24 aprilie 2012, nr. 3019i7877 din 26 aprilie 2012 și anexelor, inclusiv copiilor permiselor

fitosanitare falsificate (f.d. 117-124, 151-154, vol.VI); procesul-verbal de examinare a copiei permisului fitosanitar de import și tranzit Seria AP nr. 0008414 din 18 aprilie 2012, parvenită în adresa organului de urmărire penală de la ANSA (f.d 58, vol.VI); procesul-verbal de examinare a declarației vamale nr. 3019i7877 din 26 aprilie 2012 și a documentelor anexate la aceasta, ridicate la 14 iunie 2013 din arhiva Biroului vamal Chișinău, în rezultatul căruia s-a stabilit, că la declarația vamală menționată a fost anexată copia permisului fitosanitar de import/tranzit Seria AP nr. 0008414 din 18 aprilie 2012 (f.d. 151-154, vol.VI); procesul-verbal de examinare a declarațiilor vamale nr. nr. 3019i7499 din 21 aprilie 2012, 3019i7643 din 24 aprilie 2012, 3019i7656 din 24 aprilie 2012 și a documentelor anexate la acestea, ridicate la 05 iunie 2013 din arhiva Biroului vamal Chișinău, în rezultatul căruia s-a stabilit, că la declarațiile vamale menționate au fost anexate copiile Permisului fitosanitar de import și tranzit Seria AP nr. 0008414 din 18 aprilie 2012 (f.d 117-124, vol.VI); procesul-verbal de examinare a extraselor din SI „PORTAL SV” al Serviciului Vamal referitor la înregistrarea mijloacelor de transport cu n/î C IG 206, C AG 518, C TF 104 și C TF 114 la traversarea frontierei, prin care se confirmă faptul că mijloacele de transport menționate au fost fixate la intrarea în Republica Moldova la 23 aprilie 2012 și 25 aprilie 2012 (f.d. 62, vol.VI); procesul-verbal de examinare a extraselor din SI „Poliția de Frontieră” nr. nr. 265 din 24 iunie 2014, 266 din 24 iunie 2014 și 267 din 24 iunie 2014, prin care se confirmă faptul că, mijloacele de transport cu care a fost transportată marfa din România în Republica Moldova, au fost fixate la traversarea frontierei de stat prin postul vamal Leușeni-Albița, la 20 aprilie 2012, 24 aprilie 2012, 23 aprilie 2012 și 25 aprilie 2012 (f.d. 67, vol.VI); răspunsul SELEC cu nr. SLCLOZMD/C/296/293/13 din 08 noiembrie 2013, potrivit căruia pe parcursul anului 2012, la autoritățile vamale din România a fost înregistrată doar o tranzacție derulată între SC „Caicon” SRL (România) și SC „Diaconu-Lux” SRL (Republica Moldova), și anume cea din 26 aprilie 2012, ceea ce indică asupra caracterului fictiv al tranzacțiilor din 21 aprilie 2012 și 24 aprilie 2012 (f.d. 22-31, vol.VI); răspunsul Inspectoratului General Supraveghere Fitosanitară și Control Semincer din 27 aprilie 2012, potrivit căruia permisul fitosanitar/import și tranzit Seria AP nr. 0008414 din 18 aprilie 2012 a fost eliberat agentului economic „Iris-Arhpeisaj” SRL fiind anexate copiile actelor în baza cărora a fost eliberat (f.d. 50-57, vol.VI); copia Permisului fitosanitar de import și tranzit Seria AP nr. 0008414 din 18 aprilie 2012; extrasele din SI „PORTAL SV” al Serviciului Vamal referitor la înregistrarea mijloacelor de transport cu n/î C IG 206/C AO 518 și C TF 104/C TF 114 la traversarea frontierei; extrasele din SI „Poliția de Frontieră” nr. nr. 265 din 24 iunie 2014, 266 din 24 iunie 2014 și 267 din 24 iunie 2014; declarațiile vamale nr. 3019i7499 din 21 aprilie 2012, nr. 3019i7656 din 24 aprilie 2012, nr. 3019i7643 din 24 aprilie 2012, nr. 3019i7877 din 26 aprilie 2012 și anexele la acestea.

7.2. Instanța de apel, examinând probatorul administrat a considerat dovedită vinovăția inculpatului Diaconu Vasile de săvârșirea infracțiunii de contrabandă, acțiunile lui just fiind calificate în baza art. 248 alin. (5) lit. d) Cod penal.

Instanța de apel a apreciat critic declarațiile inculpatului menționând că versiunea acestuia nu coroborează cu celelalte probe și reprezintă o metodă de apărare.

Astfel, raționamentele primei instanțe au fost apreciate ca fiind obiective și corecte, iar alegațiile părții apărării nu au fost reținute, deoarece sunt combătute integral de către probatorul examinat.

Instanța de apel a reținut, că fapta inculpatului Diaconu Vasile a fost demonstrată atât sub aspectul elementului material al laturii obiective, cât și al laturii subiective, care

în speță îmbracă forma intenției directe și încadrează faptele acestuia în infracțiunea prevăzută la art. 248 alin. (5) lit. d) Cod penal, contrabandă, adică trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova a mărfurilor în proporții deosebit de mari, prin folosirea frauduloasă a documentelor, iar afirmațiile inculpatului poartă un caracter declarativ fără suport probatoriu și care au fost respinse ca fiind neîntemeiate.

Respingând apelul, instanța de judecată a remarcat, că în cadrul ședințelor de judecată s-a stabilit, că Diaconu Vasile a importat ilegal în Republica Moldova, prin folosirea frauduloasă a unor documente false, marfa - 33170 kg castraveți în stare proaspătă în valoare totală de 153400,81 lei, ceea ce constituie proporții deosebit de mari, care potrivit art. 19 al Legii nr. 228 din 23 septembrie 2010 „Cu privire la protecția plantelor și la carantina fitosanitară”, urma să dispună de permis fitosanitar de import (tranzit), eliberat de organul de control fitosanitar.

Instanța de apel a respins argumentul părții apărării precum că Diaconu Vasile nu cunoaște procedura întocmirii documentelor vamale, dat fiind faptul că, în ședința primei instanțe s-au stabilit cunoștințele inculpatului în domeniul legislației vamale și procedurii practice de întocmire și prezentare spre validare a declarațiilor vamale și anexelor acestora prin întrebările adresate de către inculpat martorilor și colaboratorilor Serviciului Vamal audiați în prima instanță.

Instanța de apel a apreciat ca fiind lipsită de suport juridic, afirmația inculpatului Diaconu Vasile precum că de cele 4 declarații din 2012 nu s-a ocupat el personal și că, pe actele prezentate biroului vamal nu este aplicată semnătura sa, cu permisul sanitar de import s-a ocupat colaboratorul SRL „Diaconu-Lux”, Chilcic Nicolae, deoarece potrivit declarațiilor martorilor Peca Ștefan, Andriuscenco Iurie, Marian Eduard, Spinei Viorel, borderoul actelor anexate la declarația vamală este perfectat nemijlocit de către specialistul în domeniul vămuirii, Diaconu Vasile, care conform declarației reiese că a fost și declarant și importator al mărfii.

Faptul că borderoul a fost perfectat anume de către acesta, fiind confirmat și prin aplicarea ștampilei întreprinderii „Diaconu-Lux” SRL pe borderoul documentelor anexate la declarația vamală menționată.

Autentificarea actelor de către brokerul vamal este posibilă doar prin aplicarea ștampilei acestuia, nefiind necesară semnătura lui.

Toate actele anexate la declarația vamală se autentifică prin ștampila vamală, cu excepția permisului fitosanitar, care nu este document vamal.

Martorul Andriuscenco Iurie a menționat că Diaconu Vasile a asistat la efectuarea controlului fizic al microbuzului cu n/î CT AH 687 care transporta marfa indicată în declarația vamală nr. 3019i7499 din 21 aprilie 2012.

În urma efectuării controlului fizic al microbuzului s-a întocmit actul de control fizic nr. 227 din 21 aprilie 2012 care a fost semnat de către Diaconu Vasile.

Martorul Spinei Viorel a declarat că marfa indicată în declarația vamală nr. 3019i7877 din 26 aprilie 2012 n-a fost prezentată controlului vamal, iar Diaconu Vasile l-a informat, că frigiderul cu care se transporta marfa s-a deteriorat și a fost nevoit să descarce marfa. Până a valida declarația vamală, a insistat ca Diaconu Vasile să meargă la inspectorul fitosanitar pentru ca acesta să efectueze controlul fitosanitar și să aplice ștampila pe declarația vamală.

Astfel, a fost demonstrată perfectarea nemijlocită de către inculpatul Diaconu Vasile a declarațiilor vamale.

Potrivit răspunsului SELEC cu nr. SLCLO/MD/C/296/293/13 din 08 noiembrie 2013, pe parcursul anului 2012, la autoritățile vamale din România a fost înregistrată doar o tranzacție derulată între SC „Caicon” SRL (România) - exportator și SC „Diaconu-Lux” SRL (Republica Moldova - importator), și anume cea din 26 aprilie 2012, fapt ce denotă caracterul fictiv al tranzacțiilor din 21 aprilie 2012 și 24 aprilie 2012 de procurare a legumelor de la SC „Caicon” SRL.

Astfel conform legislației vamale, importul legumelor (a castraveților) în lipsa permisului fitosanitar este interzis, iar inculpatul intrând în circumstanțe necunoscute în posesia legumelor, marfă perisabilă într-o perioadă scurtă de timp, era pus în situația de a le importa și comercializa pe teritoriul Republicii Moldova în termeni restrânși, fapt imposibil fără permisul fitosanitar. Pentru a evita procedura de obținere a permisului fitosanitar care durează în timp și alterarea produselor, inculpatul a recurs la falsificarea acestuia, deoarece unica persoană cointereseată în obținerea beneficiului în urma importului ilegal, prin falsificarea permisului fitosanitar, este însuși inculpatul Diaconu Vasile care este administratorul întreprinderii.

Mai mult, partea apărării nu a prezentat probe pertinente și concludente care ar demonstra că o terță persoană (presupusul Chilcic Nicolae) a avut posibilitatea sau interesul de a săvârși infracțiunea dată.

Potrivit extrasului din Registrul de stat al populației (f.d 20, vol. VII), Chilcic Nicolae a urmat doar studii liceale, neavând studii tehnice sau superioare, care i-ar permite să desfășoare activitate specifică brokerului vamal, unde sunt necesare cunoștințe speciale în domeniu.

A concluzionat instanța de apel, că inculpatul cu bună-știință a falsificat permisul fitosanitar, utilizând un permis fitosanitar autentic eliberat altui agent economic (SRL „Iris-Arhpeisaj”) a înlocuit datele referitor la întreprindere și marfă, păstrând data și numărul permisului și a prezentat organului vamal, cu bună-știință, doar copii a acestui permis falsificat, autentificate prin ștampila întreprinderii, mizând pe faptul că în cazul eventualei depistări a încălcării respective, expertiza va fi imposibil de realizat în baza copieii actului, fiind necesar originalul acestuia.

Inculpatul nici în prima instanță și nici în instanța de apel nu a prezentat originalul permisului fitosanitar care i-ar fi dat dreptul la acel moment de a importa legumele.

De asemenea, instanța de apel a mai conchis, că prima instanță întemeiat a dispus confiscarea specială, în temeiul art. 106 alin. (1) Cod penal, încasând de la Diaconu Vasile în folosul statului suma de 153400,81 lei, adică contravaloarea bunurilor trecute ilegal peste frontiera vamală a Republicii Moldova.

Având în susținere prevederile art. art. 4, 17 al Legii nr. 845 din 03 ianuarie 1992 „Cu privire la antreprenariat și întreprinderi”, instanța de apel a accentuat, că acționarii, precum și asociații societății cu răspundere limitată poartă răspundere pentru obligațiile întreprinderii numai în limitele valorii acțiunii (cotelor) care le aparțin.

Astfel, potrivit fișei persoanei juridice SC „Diaconu-Lux” SRL, nr. de înregistrare 1007600047904, înregistrată la 08 august 2007, a fost fondată de Diaconu Vasile, cu 100 %, cu capitalul social de 5400 lei, fiind tot el, administrator al SC „Diaconu-Lux” SRL, care a fost înregistrată cu următoarele genuri de activitate: comerțul cu ridicata al cartofilor, legumelor și fructelor, producerea de ambalaje din lemn, comerțul cu ridicata pe bază de tarife sau contracte, transporturi rutiere de mărfuri, comerțul cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare (f.d. 190, vol.VI).

La fel, a accentuat instanța de apel, că însuși inculpatul Diaconu Vasile a recunoscut în instanța de apel că, personal reprezenta SC „Diacon Lux” SRL, menționând că, firma cunoștea că, dânsul a prezentat actele la punctul vamal.

7.3. La capitolul individualizării pedepsei, instanța de apel a menționat, că la determinarea tipului și măsurii de pedeapsă, prima instanță a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75-77 Cod penal, reținând caracterul și gradul prejudiciabil al faptei săvârșite, circumstanțele atenuante și anume că, inculpatul a fost anterior judecat, însă antecedentele penale sunt stinse, este caracterizat pozitiv, este tânăr, are la întreținere un copil minor, circumstanțe ce au convins instanța de a-i aplica o pedeapsă cu suspendarea condiționată a executării acesteia, care este echitabilă și poate contribui la realizarea scopului pedepsei penale de corectare a inculpatului și de prevenire a săvârșirii unor noi infracțiuni atât de către inculpat cât și de alte persoane.

8. Inculpatul, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, a declarat recurs ordinar solicitând casarea hotărârilor instanțelor de fond cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, din motiv că în acțiunile sale nu sunt întrunite elementele infracțiunii imputate și anularea încasării din contul său a sumei de 153400,81 lei - contravaloarea bunurilor trecute ilegal peste frontiera vamală a Republicii Moldova.

În argumentarea recursului inculpatul a menționat, că instanța de apel contrar prevederilor art. 436 alin. (2) Cod de procedură penală, nu a ținut cont de indicațiile date anterior de către instanța de recurs prin decizia din 05 aprilie 2016, dar a menținut fără modificări sentința, repetând erorile anterioare ale instanței de apel, care a ieșit din limitele învinuirii formulate în rechizitoriu prin indicarea faptului că inculpatul cu bună-știință a falsificat permisul fitosanitar, utilizând un permis fitosanitar autentic, acțiuni incidente prevederilor art. 361 Cod penal, de care potrivit rechizitoriului nu a fost învinuit că ar fi fost săvârșite.

Totodată, în urma rejudecării instanța de apel nu s-a expus motivat asupra necesității și subiectului aplicării prevederilor art. 106 alin. (1) Cod penal.

Menționează inculpatul, că din conținutul învinuirii înaintate lui Diaconu Vasile rezultă că acesta a fost pus sub învinuire pentru faptul că ar fi efectuat 4 importuri ale mărfurilor și anume la 21 aprilie 2012, 24 aprilie 2012, 24 aprilie 2012 și 26 aprilie 2012.

Astfel, consideră că acuzarea de stat și prima instanță în mod neîntemeiat a dispus cumularea mărfii în cantitate totală de - 33170 kg castraveți în stare proaspătă în valoare totală de 153400,81 lei.

Este de opinia că instanțele de fond au încălcat prevederile art. 84 alin. (1) Cod penal, din care rezultă că dacă o persoană este declarată vinovată de săvârșirea a două sau mai multor infracțiuni fără să fi fost condamnată pentru vreuna din ele, instanța de judecată, pronunțând pedeapsa pentru fiecare infracțiune aparte, stabilește pedeapsa definitivă pentru concurs de infracțiuni prin cumul total sau parțial al pedepselor aplicate.

Susține recurentul, că în cadrul cercetării judecătorești nu a fost acumulat un ansamblu de probe pertinente, concludente și utile din care ar fi posibil de concluzionat că fapta imputată întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 248 alin. (5) lit. d) Cod penal.

Consideră că învinuirea înaintată și starea de fapt constatată de instanțele de fond nu și-au găsit pe deplin confirmarea în cadrul cercetării judecătorești, iar probele administrate către instanțele de judecată au fost apreciate în mod eronat.

Remarcă recurentul, că în speță s-a stabilit cu certitudine faptul, că mărfurile au fost vămuite la Postul vamal 3019 Chișinău intern 4 (Cricova), post care este amplasat în mun. Chișinău și nu se află la frontiera (de stat) vamală a Republicii Moldova.

Consideră că acțiunile pot fi calificate ca contrabandă numai în situația în care, la trecerea frontierei vamale s-au prezentat documente frauduloase.

La vămuirea mărfurilor au fost prezentate copiile permisului fitosanitar de import/tranzit nr. 0008414 din 18 aprilie 2012, iar aceste copii nu au fost autentificate de inculpat și nu pot constitui documente oficiale.

Circumstanțe identice cu cele indicate au fost constatate în decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 06 mai 2014, în cauza penală în privința lui Panfil Ruslan.

Menționează faptul că unul din elementele obligatorii al infracțiunii incriminate este folosirea frauduloasă a documentelor, or, potrivit art. 1 a Ordinului Departamentului Controlului Vamal Nr. 276-O din 24 octombrie 2002 „Cu privire la perfectarea actelor vamale la vămuirea mărfurilor provenite din tranzacțiile economice externe”, rezultă că la vămuirea mărfurilor provenite din tranzacțiile economice externe, organele vamale vor accepta spre perfectare declarațiile vamale cu condiția prezentării de către agenții economici a actelor în original, printre care și certificatul de conformitate și autorizații.

În învinuirea înaintată incorect a fost indicat faptul că la declarațiile vamale ar fi fost anexat și permisul fitosanitar de import/tranzit nr. 0008414 din 18 aprilie 2012 la toate declarațiile vamale, deoarece a fost anexată o copie a acestuia, care nu a fost autentificată, deoarece pe copiile date nu se conține semnătura persoanei responsabile și inscripții care ar confirma faptul corespunderii copiei cu originalul, iar simpla aplicare a ștampilei pe 3 din copii nu este echivalentă cu autentificarea acestora.

Mai mult, pe copia permisului anexat la declarația vamală din 26 aprilie 2012 nu a fost aplicată nici ștampila societății comerciale.

Cu referire la prevederile art. 6 al Legii nr. 982 din 11 mai 2000 „Privind accesul la informație” menționează că copiile permisului fitosanitar de import/tranzit nr. 0008414 din 18 aprilie 2012 nu intră în categoria documentelor oficiale în situația în care nu sunt prezente careva acte originale, iar copiile indicate în învinuire nu au fost autentificate în modul corespunzător prin semnătura și inscripția persoanei responsabile.

Din aceste considerente, consideră că în acțiunile imputate nu au fost stabilite elementele infracțiunii de contrabandă, adică trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova a mărfurilor în proporții deosebit de mari, cu folosirea frauduloasă a documentelor, în situația în care nu au fost prezentate probe ce ar dovedi vinovăția inculpatului în utilizarea documentelor oficiale și intenția directă de a săvârși infracțiunea incriminată.

În sensul art. 248 alin. (1), (5) Cod penal, remarcă că urmează a fi sancționate faptele prin care are loc trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova a mărfurilor, obiectelor și a altor valori, eludându-se controlul vamal sau tăinuindu-le de el, prin: ascundere în locuri special pregătite sau adaptate în acest scop, ori cu folosirea frauduloasă a documentelor sau a mijloacelor de identificare vamală, ori prin nedeclarare sau declarare neautentică în documentele vamale sau în alte documente de trecere a frontierei.

Afirmă inculpatul, că lui i-a fost incriminat doar faptul folosirii frauduloase a documentelor dar nu și faptul că ar fi eludat controlul vamal sau ar fi tăinuit de la trecerea mărfurilor peste frontiera vamală, iar acest element obligatoriu nici nu a fost constat de

către instanțele de fond, motiv din care nu există latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 248 alin. (5) lit. d) Cod penal.

Cu referire la confiscarea specială de către instanțele judecătorești în temeiul art. 106 Cod penal și încasarea în folosul statului a sumei de 153400,81 lei a contravalorii bunurilor trecute ilegal peste frontiera vamală a Republicii Moldova, recurentul menționează că dânsul are calitatea de administrator al SRL „Diaconu-Lux”.

Având în vedere faptul că intenția inculpatului constatată de instanțele de judecată constituia nu dobândirea ilicită a bunurilor, ci încălcarea regulilor privind controlul vamal al bunurilor, consideră neîntemeiată dispunerea confiscării în folosul statului a contravalorii bunurilor trecute ilegal peste frontiera vamală a Republicii Moldova.

Or, potrivit doctrinei penale măsura de siguranță a confiscării speciale constă în trecerea, forțată și gratuită, în proprietatea statului a bunurilor utilizate la săvârșirea infracțiunilor sau rezultate infracțiunii, a căror deținere, datorită naturii lor prezintă pericol că pe viitor vor fi săvârșite noi fapte prevăzute de legea penală.

De asemenea, evidențiază recurentul, că instanța de apel făcând trimitere la prevederile art. 17 al Legii nr. 845 din 03 ianuarie 1992 „Cu privire la antreprenoriat și întreprinderi” a dispus confiscarea specială din contul persoanei fizice în circumstanțe contrare prevederilor legii enunțate, or instanța de apel nu a stabilit limitele valorii acțiunilor lui Diaconu Vasile în SRL „Diaconu-Lux” și a dispus confiscarea averii personale, dar nu a persoanei juridice, or, conform art. 106 alin. (2) lit. b) Cod penal, rezultă că sunt supuse confiscării bunurile folosite sau destinate pentru săvârșirea unei infracțiuni dacă sunt ale infractorului, pe când la caz mărfurile în sumă de 153400,81 lei aparțin SRL „Diaconu-Lux”.

Mai invocă recurentul, că potrivit jurisprudenței CtEDO, într-o situație similară, în hotărârea Baklanov versus Federația Rusă din 09 iunie 2005, a fost constatată încălcarea art. 1 a Protocolului adițional nr. 1 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, prin faptul confiscării unor valori ce nu aparțin cu drept de proprietate persoanei învinuite de săvârșirea unei infracțiuni de contrabandă.

La acest capitol menționează și jurisprudența Curții Supreme de Justiție (decizia în cauza penală Tofan Constantin din 20 mai 2014) în care nu a fost admisă confiscarea contravalorii bunurilor, precum și în cauza penală în privința lui Panfil Ruslan din 06 mai 2014.

9. Procurorul a prezentat referință pe marginea recursului declarat de inculpat, pledând pentru respingerea acestuia ca inadmisibil, din următoarele considerente.

Astfel, în opinia acuzatorului de stat inculpatul își motivează recursul prin dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor, însă la acest aspect reiterează că în temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, nu se conțin motivele de reapreciere a probelor.

Totodată, susține procurorul că motivele invocate de recurent au constituit obiect de examinare în instanțele de fond, cărora le-a fost dată aprecierea cuvenită, în conformitate cu prevederile art. 414 alin. (3) Cod de procedură penală.

Respectiv, toate probele administrate au primit apreciere la justa valoare, iar concluziile privind vinovăția lui Diaconu Vasile în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 248 alin. (5) lit. d) Cod penal, rezultă din circumstanțele de fapt ale cauzei.

La rândul său, decizia instanței de apel cuprinde fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului, precum și motivele adoptării soluției, ceea ce se încadrează în prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

10. Judecând recursul ordinar și verificând legalitatea hotărârii atacate în baza materialelor din dosar, Colegiul penal lărgit conchide că recursul inculpatului urmează a fi admis din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în baza temeiurilor stipulate expres în acest articol.

Conform art. 424 Cod de procedură penală, instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs și numai în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces. Instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Potrivit prevederilor art. 434 Cod de procedură penală, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.

În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să-l admită, cu casarea totală sau parțială a hotărârii atacate și cu dispunerea încetării procesului penal în cazurile prevăzute de Codul de procedură penală.

Instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, care a dus la adoptarea unei hotărâri neîntemeiate și totodată, verificând dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Având în vedere prevederile legale enunțate, Colegiul penal analizând motivele invocate în recursul inculpatului Diaconu Vasile, ajunge la concluzia admiterii acestuia, însă din alte motive decât cele invocate în recurs, cu casarea totală a sentinței primei instanțe și deciziei instanței de apel și dispunerea încetării procesului penal intentat în privința inculpatului, din următoarele considerente.

După cum rezultă din conținutul cererii de recurs, inculpatul a invocat drept temei pentru depunerea acestuia prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile când *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței ori când nu au fost întrunite elementele infracțiunii.*

Analizând temeiurile pentru recurs invocate prin prisma argumentelor formulate de recurent, Colegiul penal conchide asupra faptului că motivele inculpatului cu privire la nevinovăția acestuia și lipsa elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 248 alin. (5) lit. d) Cod de procedură penală, nu pot fi reținute în speță.

În acest sens Colegiul menționează, că temeiul „nu sunt întrunite elementele infracțiunii” este prezent atunci, când instanța ce a judecat cauza a comis în această parte o eroare de drept, cum ar fi situația prin care în hotărârea judecătorească s-a făcut referire la săvârșirea infracțiunii, dar nu au fost stabilite faptele sau împrejurările de fapt care corespund elementelor constitutive ale infracțiunii respective.

La caz însă, temeiul la care se face trimitere în recurs, nu este aplicabil în speța examinată, or instanța de apel corect a reținut încadrarea juridică a faptelor săvârșite de

inculpat, fiind prezente toate elementele componente de infracțiune prevăzute la art. 248 alin. (5) lit. d) Cod penal.

Cu referire la aceste aspecte, instanța de recurs conchide că Diaconu Vasile a fost pus sub învinuire și condamnat de către instanțele de fond în baza art. 248 alin. (5) lit. d) Cod penal, pentru săvârșirea infracțiunii de contrabandă, adică trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova a mărfurilor în proporții deosebit de mari, prin folosirea frauduloasă a documentelor.

Astfel, inculpatului i-a fost imputată fapta că acesta fiind administrator al SRL „Diaconu-Lux”, urmărind scopul trecerii ilegale, prin contrabandă, peste frontiera vamală a Republicii Moldova a mărfurilor, în perioada 21-26 aprilie 2012, a depus la Postul vamal 3019 Chișinău intern 4 (Cricova) – patru declarații vamale de import definitiv, la care a fost anexat permisul fitosanitar de import/tranzit nr. 0008414 din 18 aprilie 2012, care i-ar fi acordat dreptul SRL „Diaconu-Lux” de a importa în Republica Moldova din România a castraveților în cantitate de 220 tone.

De fapt, s-a constatat că permisul fitosanitar de import/tranzit nr. 0008414 din 18 aprilie 2012 a fost eliberat de către Inspectoratul General de Supraveghere Fitosanitară și Control Semincer SRL „Iris-Arhpeisaj”, pentru importul a 25000 plante de grădină din Polonia.

În circumstanțele expuse, instanțele de fond au constatat că Diaconu Vasile a importat ilegal în Republica Moldova prin folosirea frauduloasă a permisului fitosanitar nr. 0008414 din 18 aprilie 2012, mărfuri, și anume – 33170 kg de castraveți în stare proaspătă în valoare totală de 153400,81 lei, ceea ce constituie proporții deosebit de mari, încălcând prevederile art. 19 al Legii nr. 228 din 23 septembrie 2010 „Cu privire la protecția plantelor și la carantina fitosanitară”, deoarece la importarea acestor produse vegetale ultimul urma să dispună de permis fitosanitar de import (tranzit), eliberat de organul de control fitosanitar

Având în susținere explicațiile doctrinare referitor la infracțiunea de contrabandă, Colegiul notează că obiectul material al infracțiunii prevăzute de art. 248 alin. (1) Cod penal, îl reprezintă *mărfurile*, obiectele sau alte valori (cu excepția celor menționate la alin. (2)-(4) art. 248 Cod penal), dacă valoarea acestora se exprimă în proporții mari.

Latura obiectivă a infracțiunii de contrabandă include 3 semne:

1) fapta prejudiciabilă care constă în acțiunea exprimată în trecerea entităților, ce reprezintă obiectul material al contrabandei peste frontiera vamală a Republicii Moldova;

2) locul săvârșirii infracțiunii – frontiera vamală a Republicii Moldova;

3) metodele săvârșirii infracțiunii:

a) eludarea controlului vamal;

b) tănuirea de controlul vamal, prin ascunderea în locuri special pregătite sau adaptate în acest scop;

c) folosirea frauduloasă a documentelor sau a mijloacelor de identificare vamală;

d) nedeclararea;

e) declararea neautentică în documentele vamale sau în alte documente de trecere a frontierei.

Prin folosire frauduloasă a documentelor sau a mijloacelor de identificare vamală se are în vedere utilizarea, în calitate de mijloace (instrumente) de săvârșire a contrabandei, a: 1) documentelor false (inclusiv a documentelor care conțin date neautentice); 2) documentelor nule; 3) documentelor obținute pe cale ilegală; 4)

documentelor care se referă la alte bunuri decât cele care sunt în realitate însoțite de asemenea documente; 5) mijloacelor de identificare vamală false; 6) mijloacelor de identificare vamală autentice, dar care se referă la alte bunuri decât cele care au fost în realitate identificate cu mijloacele date.

Prin documente trebuie de înțeles documentele vamale (declarația vamală, certificatul de origine a mărfii, factura Invoice, cont-factura etc.) sau alte documente de trecere a frontierei care însoțesc bunurile trecute peste frontiera vamală a Republicii Moldova.

Potrivit art. 19 alin. (1) al Legii nr. 228 din 23 septembrie 2010 „Cu privire la protecția plantelor și la carantina fitosanitară”, (*în vigoare la data săvârșirii infracțiunii*), importul sau tranzitul pe teritoriul Republicii Moldova al plantelor, al produselor vegetale și al bunurilor conexe supuse regimului de carantină fitosanitară se admite la prezentarea permisului fitosanitar de import (tranzit), eliberat de organul de control fitosanitar, în care se indică condițiile de import și de utilizare a produselor, și la prezentarea permisului fitosanitar, eliberat de autoritățile fitosanitare competente ale statului exportator, care certifică starea fitosanitară a fiecărui lot de plante, de produse vegetale (încărcătură) și de bunuri conexe supuse regimului de carantină fitosanitară.

În sensul art. 2 al aceleiași Legi, prin permis fitosanitar de import (tranzit) se subînțelege un document oficial prin care se autorizează importul sau tranzitarea unei mărfi în conformitate cu cerințele fitosanitare de import (tranzit) ale țării importatoare sau ale țării de tranzit.

Având în vedere prevederile legale suscitade, instanța de recurs conchide că la momentul săvârșirii infracțiunii (21-26 aprilie 2012) inculpatul Diaconu Vasile, pentru importarea produselor vegetale, și anume a castraveților în stare proaspătă în cantitatea de 33170 kg, avea obligația de a prezenta permisul fitosanitar de import (tranzit), eliberat de organul de control fitosanitar, pe când ultimul a prezentat copiile falsificate ale permisului fitosanitar de import/tranzit cu nr. 0008414, care de fapt a fost eliberat de către Inspectoratul General de Supraveghere Fitosanitară și Control Semincer la 18 aprilie 2012 SRL „Iris-Arhepsaj”, pentru importul a 25000 plante de grădină din Polonia.

Cu referire la argumentele inculpatului prin care susține că în învinuirea înaintată incorect a fost indicat faptul că la declarațiile vamale ar fi fost anexat permisul fitosanitar de import/tranzit cu nr. 0008414 din 18 aprilie 2012, când de fapt acesta nu a fost anexat în original ci doar o copie a acestuia, iar în sensul art. 6 al Legii nr. 982 din 11 mai 2000 „Cu privire la accesul la informație”, copiile prezentate nu intră în categoria documentelor oficiale și din aceste considerente în acțiunile inculpatului nu pot fi stabilite elementele infracțiunii de contrabandă, instanța de recurs menționează următoarele.

Atât prima instanță cât și instanța de apel, analizând probatoriul administrat la dosar și audiind martorii au stabilit că Diaconu Vasile fiind administratorul și proprietarul SRL „Diaconu-Lux” era cel interesat în importul produselor vegetale, la caz a castraveților în stare proaspătă în lipsa permisului fitosanitar de import.

Totodată, reținând probatoriul administrat la dosar instanțele de fond corect au stabilit că borderoul actelor anexate la declarația vamală a fost perfectat nemijlocit de către specialistul în domeniul vămuirii, Diaconu Vasile, care conform declarației rezultă că acesta a fost și declarant și importator al mărfii.

La fel, instanța de apel corect a remarcat că inculpatul intenționat nu a prezentat originalul permisului fitosanitar nr. 0008414 din 18 aprilie 2012, ci a prezentat organului vamal doar copii ale acestuia, autentificate prin ștampila întreprinderii, mizând pe faptul

că în cazul depistării încălcărilor admise la importul mărfurilor, expertiza autenticității acestui permis va fi imposibilă de efectuat în baza copieii.

În contextul argumentului invocat de către inculpat în recurs cu privire la lipsa actului în original care i-ar fi permis importarea produselor vegetale, instanța de recurs susține și constatările instanței de apel cu privire la faptul că Diaconu Vasile, pe parcursul procesului penal a dat dovadă de vaste cunoștințe în domeniul vămuirii, legislației vamale și procedurii practice de întocmire și prezentare spre validare a declarațiilor vamale, fapt ce demonstrează o dată în plus că ultimul a acționat cu intenție directă spre săvârșirea infracțiunii imputate, acționând în așa mod încât să evite tragerea la răspundere penală.

Cu referire la argumentele inculpatului prin care se invocă că mărfurile au fost vămuite la Postul vamal 3019 Chișinău intern 4 (Cricova), post care este amplasat în mun. Chișinău și nu se află la frontiera (de stat) vamală a Republicii Moldova, însă acțiunile pot fi calificate ca contrabandă numai în situația în care, la trecerea frontierei vamale s-au prezentat documente frauduloase, instanța de recurs punctează că contrabanda este o infracțiune formală și se consideră consumată din momentul depunerii declarației vamale.

Distinct de considerentele menționate, Colegiul penal menționează că deși în speță nu și-au găsit confirmare argumentele inculpatului cu privire la nevinovăție, totuși instanța de recurs consideră că în cauză este prezentă eroarea de drept prevăzută la art. 427 alin. (1) pct. 11) Cod de procedură penală, și anume că există o cauză de înlăturare a răspunderii penale, deoarece instanța de apel deși a concluzionat că inculpatul Diaconu Vasile just a fost condamnat de către prima instanță la 27 aprilie 2015 în baza art. 248 alin. (5) lit. d) Cod penal, în același timp instanța de apel nu a ținut cont de faptul că în privința inculpatului a intervenit o lege mai blândă.

În acest context, instanța de recurs accentuează, că potrivit art. X pct. 6) al Legii nr. 181 din 22 iulie 2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative în domeniul reglementării prin autorizare a activității de întreprinzător (MO nr. 265-276/577 din 19 august 2016), din conținutul art. 19 alin. (1) al Legii nr. 228 din 23 septembrie 2010 „Cu privire la protecția plantelor și la carantina fitosanitară” a fost exclus textul „*la prezentarea permisului fitosanitar de import (tranzit), eliberat de organul de control fitosanitar, în care se indică condițiile de import și de utilizare a produselor, și*”.

Drept urmare, instanța de recurs constată că la data examinării cauzei penale nominalizate în apel, erau în vigoare prevederile art. 19 alin. (1) al Legii nr. 228 din 23 septembrie 2010 „Cu privire la protecția plantelor și la carantina fitosanitară” (în red. Legii nr. 181 din 22 iulie 2016, în vigoare din 19 august 2016) în următoarea versiune: Importul sau tranzitul pe teritoriul Republicii Moldova al plantelor, al produselor vegetale și al bunurilor conexe supuse regimului de carantină fitosanitară se admite la prezentarea certificatului fitosanitar, eliberat de autoritățile fitosanitare competente ale statului exportator, care certifică starea fitosanitară a fiecărui lot de plante, de produse vegetale (încărcătură) și de bunuri conexe supuse regimului de carantină fitosanitară.

Potrivit art. 8 Cod penal, caracterul infracțional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii infracțiunii.

În acest context, deoarece acțiunile prejudiciabile săvârșite de Diaconu Vasile au avut loc sub imperiul Legii nr. 228 din 23 septembrie 2010 „Cu privire la protecția plantelor și la carantina fitosanitară (MO nr. 241-246/748 din 10 decembrie 2010), rezultă că acțiunile acestuia corect au fost încadrate în baza art. 248 alin. (5) lit. d) Cod penal.

Totodată, conform prevederilor art. 10 alin. (1) Cod penal, legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale.

În virtutea prevederilor legale pre citate, instanța de recurs conchide că la data examinării cauzei penale în ordine de apel, și anume 06 decembrie 2016, erau deja în vigoare prevederile Legii nr. 181 din 22 iulie 2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative în domeniul reglementării prin autorizare a activității de întreprinzător (MO nr. 265-276/577 din 19 august 2016) prin care din conținutul art. 19 alin. (1) al Legii nr. 228 din 23 septembrie 2010 „Cu privire la protecția plantelor și la carantina fitosanitară”, au fost excluse prevederile cu privire la obligația inculpatului de a prezenta permisul fitosanitar de import (tranzit), eliberat de organul de control fitosanitar, fapt ce denotă că instanța de apel a omis circumstanța că în privința inculpatului a intervenit o situație mai favorabilă.

Prin urmare, se constată că după pronunțarea sentinței de condamnare în privința lui Diaconu Vasile, a fost exclusă obligația „prezentării permisului fitosanitar de import (tranzit), eliberat de organul de control fitosanitar” în baza căruia la 21-26 aprilie 2012, ultimul a importat ilegal în Republica Moldova marfa – 33170 kg de castraveți în stare proaspătă în valoare totală de 153400,81 lei, ceea ce constituie proporții deosebit de mari.

În consecință, acțiunile lui Diaconu Vasile manifestate prin folosirea frauduloasă a unor documente false și anume prezentarea permisului fitosanitar de import/tranzit nr. 0008414 din 18 aprilie 2012 eliberat de către Inspectoratul General de Supraveghere Fitosanitară și Control Semincer SRL „Iris-Arhpeisaj”, pentru importul a 25000 plante de grădină din Polonia, în scopul importării a 33170 kg de castraveți în stare proaspătă, la moment nu mai constituie un mijloc de săvârșire a infracțiunii de contrabandă, însă aceasta nu presupune ca fiind un temei de achitare a inculpatului, din motivul lipsei elementelor constitutive a infracțiunii incriminate, deoarece fapta inculpatului a fost săvârșită în anul 2012, adică până a surveni modificările în Legea nr. 228 din 23 septembrie 2010 „Cu privire la protecția plantelor și la carantina fitosanitară”, respectiv acțiunile inculpatului corect au fost încadrate de către organul de urmărire penală și menținute de către instanțele de fond în baza art. 248 alin. (5) lit. d) Cod penal.

Cu toate acestea, instanța de apel, în virtutea principiului retroactivității Legii penale noi, urma să constate că fapta inculpatului a încetat să mai constituie o infracțiune deja după pronunțarea sentinței de condamnare, generând o circumstanță care exclude tragerea lui ulterioară la răspundere penală, inclusiv sub aspectul verificării legalității și temeiniciei sentinței atacate, adică judecării fondului apelului conform art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală.

Potrivit art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, dacă există alte circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală, se adoptă o sentință de încetare a procesului penal.

Astfel, Colegiul penal examinând argumentele expuse în recurs în coroborare cu materialele cauzei și ținând cont de faptul că, recursul în cauza penală reprezintă o cale de atac ordinară ca și apelul, preponderent de casare, destinată a repara, în principal, erorile de drept comise de instanțele de fond, consideră că sentința primei instanțe și decizia instanței de apel urmează a fi casate și dispusă încetarea procesului penal în

privința lui Diaconu Vasile intentat în baza art. 248 alin. (5) lit. d) Cod penal, conform art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, din motiv că există alte circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală.

Luând în considerație cele expuse mai sus, Colegiul conchide că argumentele inculpatului cu privire la achitare nu pot fi reținute, deoarece vinovăția acestuia a fost confirmată prin probele administrate la cauza penală și apreciate conform art. 101 Cod de procedură penală de către instanțele de fond, iar acțiunile acestuia corect au fost încadrate în baza art. 248 alin. (5) lit. d) Cod penal (în redacția legii la data săvârșirii infracțiunii), dar care ulterior, în virtutea modificărilor operate în art. 19 al Legii nr. 228 din 23 septembrie 2010 „Cu privire la protecția plantelor și la carantina fitosanitară”, în speță au încetat să mai constituie o modalitate de săvârșire a infracțiunii de contrabandă, circumstanță care denotă admiterea de către instanța de apel a unei erori procesuale, care în temeiul art. 10 alin (1) Cod penal, urmează a fi corectată de instanță de recurs, prin admiterea recursului ordinar cu casarea hotărârilor instanțelor de fond și dispunerea încetării procesului penal din motiv că există alte circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală.

11. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E:

Se admite recursul ordinar declarat de inculpatul Diaconu Vasile xxxxx, în propria cauză penală, se casează total sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 27 aprilie 2015 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 decembrie 2016 și se dispune încetarea procesului penal intentat în baza art. 248 alin. (5) lit. d) Cod penal, în privința lui ***Diaconu Vasile*** xxxxx, în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, deoarece există alte circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 25 august 2017.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Petru Moraru

Ghenadie Nicolaev

Nadejda Toma

Vladimir Timofti

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

OPINIE SEPARATĂ

*formulată de judecătorul Ghenadie NICOLAEV conform art. 340 alin. (3) Cod de procedură penală pe cauza penală privind-l pe **Diaconu Vasile** xxxxx,*

01 august 2017

mun. Chișinău

Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție nr. 1ra-609/2017 din 01 august 2017 s-a admis recursul ordinar declarat de inculpat, cu casarea totală a sentinței Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 27 aprilie 2015 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 decembrie 2016 și dispunerea încetării procesului penal intentat în baza art. 248 alin. (5) lit. d) Cod penal în privința lui Diaconu Vasile xxxxx, în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, deoarece există alte circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală.

Cu soluția adoptată de majoritatea membrilor completului de judecată nu sunt de acord și în contextul ce urmează voi expune raționamentele care au stat la baza formulării acestei opinii separate.

Din actele cauzei se constată că, prin sentința Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 27 aprilie 2015, Diaconu V. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 248 alin. (5) lit. d) Cod penal, la 4 (patru) ani 6 (șase) luni închisoare, iar potrivit art. 90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 4 (patru) ani. Totodată, s-a dispus încasarea de la Diaconu V. în beneficiul statului a sumei de 153400,81 lei – contravaloarea bunurilor trecute ilegal peste frontiera vamală a Republicii Moldova.

În sarcina inculpatului s-a reținut că acesta, *avînd calitatea de administrator al SRL „Diaconu-Lux” și urmărind scopul trecerii ilegale, prin contrabandă, peste frontiera vamală a Republicii Moldova a mărfurilor, la 21 aprilie 2012, a depus la Postul vamal 3019 Chișinău intern 4 (Cricova) declarația vamală de import definitiv nr. 3019i7499, potrivit căreia întreprinderea indicată a importat cu mijlocul de transport cu n/î CT AH 687 în Republica Moldova 4600 kg de castraveți în stare proaspătă cu valoarea în vamă de 64400 lei, marfa expedită de SC „Caicon” SRL, România. La prezentarea declarației vamale a fost anexat permisul fitosanitar de import/tranzit nr. 0008414 din 18 aprilie 2012, ce ar permite SRL „Diaconu-Lux” importarea în Republica Moldova din România a castraveților în cantitate de 220 tone. De fapt, permisul fitosanitar de import/tranzit nr. 0008414 din 18 aprilie 2012 a fost eliberat de către Inspectoratul General de Supraveghere Fitosanitară și Control Semincer la aceeași dată SRL „Iris-Arhpeisaj”, pentru importul a 25000 plante de grădină din Polonia.*

Tot el, continuându-și acțiunile criminale îndreptate spre trecerea ilegală, prin contrabandă, peste frontiera vamală a Republicii Moldova a mărfurilor, la 24 aprilie 2012 a depus la Postul vamal 3019 Chișinău intern 4 (Cricova) declarația vamală de import definitiv nr. 3019i7656, potrivit căreia întreprinderea indicată a importat cu mijlocul de transport cu n/î C IG 206, C AO 518, în Republica Moldova 9400 kg de castraveți în stare proaspătă cu valoarea în vamă de 29285,51 lei, marfa expedită de SC „Caicon” SRL, România. La prezenta

declarație vamală a fost anexat permisul fitosanitar de import/tranzit nr. 0008414 din 18 aprilie 2012, ce ar permite SRL „Diaconu-Lux” importarea în Republica Moldova din România a castraveților în cantitate de 220 tone. De fapt, permisul fitosanitar de import/tranzit nr. 0008414 din 18 aprilie 2012 a fost eliberat de către Inspectoratul General de Supraveghere Fitosanitară și Control Semincer la aceeași dată SRL „Iris-Arhpeisaj”, pentru importul a 25000 plante de grădină din Polonia.

La fel, Diaconu Vasile, continuându-și acțiunile criminale îndreptate spre trecerea ilegală, prin contrabandă, peste frontiera vamală a Republicii Moldova a mărfurilor, la 24 aprilie 2012 a depus la Postul vamal 3019 Chișinău intern 4 (Cricova) declarația vamală de import definitiv nr. 3019i7643, potrivit căreia întreprinderea indicată a importat cu mijlocul de transport cu n/î CT AH 687 în Republica Moldova 4600 kg de castraveți în stare proaspătă cu valoarea în vamă de 14331,21 lei, marfa expediată de SC „Caicon” SRL, România. La prezenta declarație vamală a fost anexat permisul fitosanitar de import/tranzit nr. 0008414 din 18 aprilie 2012, ce ar permite SRL „Diaconu-Lux” importarea în Republica Moldova din România a castraveților în cantitate de 220 tone. De fapt, permisul fitosanitar de import/tranzit nr. 0008414 din 18 aprilie 2012 a fost eliberat de către Inspectoratul General de Supraveghere Fitosanitară și Control Semincer la aceeași dată SRL „Iris-Arhpeisaj”, pentru importul a 25000 plante de gradină din Polonia.

Tot el, continuându-și acțiunile criminale îndreptate spre trecerea ilegală, prin contrabandă, peste frontiera vamală a Republicii Moldova a mărfurilor, la 26 aprilie 2012 a depus la Postul vamal 3019 Chișinău intern 4 (Cricova) declarația vamală de import definitiv nr. 3019i7877, potrivit căreia întreprinderea indicată a importat cu mijlocul de transport cu n/î C TF 104, C TF 114, în Republica Moldova 14570 kg de castraveți în stare proaspătă cu valoarea în vamă de 45384,09 lei, marfă expediată de SC „Caicon” SRL, România. La prezenta declarație vamală a fost anexat permisul fitosanitar de import/tranzit nr. 0008414 din 18 aprilie 2012, ce ar permite SRL „Diaconu-Lux” importarea în Republica Moldova din România a castraveților în cantitate de 220 tone. De fapt, permisul fitosanitar de import/tranzit nr. 0008414 din 18 aprilie 2012 a fost eliberat de către Inspectoratul General de Supraveghere Fitosanitară și Control Semincer la aceeași dată SRL „Iris-Arhpeisaj”, pentru importul a 25000 plante de grădină din Polonia.

În circumstanțele expuse, Diaconu Vasile a importat ilegal în Republica Moldova prin folosirea frauduloasă a unor documente false, marfa – 33170 kg de castraveți în stare proaspătă în valoare totală de 153400,81 lei, ceea ce constituie proporții deosebit de mari, care potrivit art. 19 al Legii nr. 228 din 23 septembrie 2010 „Cu privire la protecția plantelor și la carantina fitosanitară”, urma să dispună de permis fitosanitar de import (tranzit), eliberat de organul de control fitosanitar.

Ulterior, legalitatea și temeinicia sentinței a fost contestată cu apel de către procuror și avocatul Ionaș Gheorghe în numele inculpatului.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2015, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate, cu menținerea sentinței.

Inculpatul a contestat cu recurs ordinar decizia instanței de apel, iar Colegiul s-a expus asupra acestuia, după cum am specificat supra.

Consider că instanțele de fond corect au dispus condamnarea lui Diaconu Vasile în baza art. 248 alin. (5) lit. d) Cod penal, dat fiind că din actele cauzei rezultă indubitabil că inculpatul se face vinovat de comiterea infracțiunii nominalizate, în circumstanțele descrise în rechizitoriu.

Pe când, majoritatea colegilor din completul de judecată sunt de părerea că la momentul săvârșirii infracțiunii de contrabandă (21-26 aprilie 2012) inculpatul Diaconu Vasile, pentru importarea produselor vegetale, și anume a castraveților în stare proaspătă în cantitatea de 33170 kg, **avea obligația de a prezenta permisul fitosanitar de import** (tranzit), eliberat de organul de control fitosanitar.

Totodată, potrivit art. X pct. 6) al Legii nr. 181 din 22 iulie 2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative în domeniul reglementării prin autorizare a activității de întreprinzător (MO nr. 265-276/577 din 19 august 2016), din conținutul art. 19 alin. (1) al Legii nr. 228 din 23 septembrie 2010 „Cu privire la protecția plantelor și la carantina fitosanitară” a fost exclus textul „*la prezentarea permisului fitosanitar de import (tranzit), eliberat de organul de control fitosanitar, în care se indică condițiile de import și de utilizare a produselor, și*”.

Drept urmare, instanța de recurs a considerat că la data examinării cauzei penale nominalizate în apel, erau în vigoare prevederile art. 19 alin. (1) al Legii nr. 228 din 23 septembrie 2010 „Cu privire la protecția plantelor și la carantina fitosanitară” (în red. Legii nr. 181 din 22 iulie 2016, în vigoare din 19 august 2016) în următoarea redacție „*Importul sau tranzitul pe teritoriul Republicii Moldova al plantelor, al produselor vegetale și al bunurilor conexe supuse regimului de carantină fitosanitară se admite la prezentarea certificatului fitosanitar, eliberat de autoritățile fitosanitare competente ale statului exportator, care certifică starea fitosanitară a fiecărui lot de plante, de produse vegetale (încărcătură) și de bunuri conexe supuse regimului de carantină fitosanitară.*” Adică, au fost excluse prevederile cu privire la obligația inculpatului de a prezenta permisul fitosanitar de import (tranzit), eliberat de organul de control fitosanitar, fapt ce denotă că instanța de apel a omis circumstanța că în privința inculpatului a intervenit o situație mai favorabilă și procesul penal, potrivit art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, urmează a fi încetat.

În opinia mea, modificările legislative care au fost efectuate ulterior comiterii infracțiunii de către Diaconu V., cu toate că au exclus obligativitatea prezentării permisului fitosanitar de import, nu-l absolvă pe inculpat de la răspunderea penală pentru cele comise. Or, potrivit art. 8 Cod penal, caracterul infracțional al faptei se stabilește de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii infracțiunii.

Abrogarea ulterioară prin lege a unor mijloace prin care a fost comisă infracțiunea de contrabandă de către Diaconu V., nu echivalează cu decriminalizarea faptei infracționale comise de acesta.

În continuare, în acest punct de analiză țin să evidențiez faptul că, latura obiectivă a infracțiunii de contrabandă include în sine trei semne: fapta prejudiciabilă, care constă în acțiunea exprimată în trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova; locul săvârșirii infracțiunii – frontiera vamală a Republicii Moldova și metodele săvârșirii infracțiunii, printre care se enumeră: *folosirea frauduloasă a documentelor sau a mijloacelor de identificare vamală sau declararea neautentică în documentele vamale sau în alte documente de trecere a frontierei.*

Prin *folosirea frauduloasă a documentelor sau a mijloacelor de identificare vamală* se are în vedere utilizarea, în calitate de mijloace (instrumente) de săvârșire a contrabandei a

documentelor false, inclusiv documente care conțin date neautentice, sau documente care se referă la alte bunuri decât cele care sunt în realitate însoțite de asemenea documente.

Pe cale de consecință, vreau să reiterez că mențin poziția instanțelor de fond, care au apreciat în opinia mea corect că inculpatul se face vinovat de săvârșirea infracțiunii de contrabandă, iar caracterul infracțional al faptei comise de Diaconu V. se stabilește de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii acesteia.

În baza celor expuse, îmi exprim dezacordul cu majoritatea colegilor din completul de judecată, pronunțându-mă pentru soluția prevăzută de art. 435 alin. (1) pct.1) Cod de procedură penală, conform căreia recursul ordinar declarat de inculpat, urma să fie respins, ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii contestate.

Pe cale de consecință, conducându-mă de prevederile art. 339 alin. (7) Cod de procedură penală, expun și semnez prezenta opinie separată, pe care o anexez la dosar.

Judecător

Ghenadie NICOLAEV